

Högskolan i Skövde
Rektor

Luntmakargatan 13, Box 7851,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Annika Vänje
08-563 08587
annika.vanje@hsv.se
BESLUT

2010-03-02
Reg.nr 641-4281-09

Beslut om rätt att utfärda sjuksköterskeexamen

Högskoleverket beslutar att ge Högskolan i Skövde rätt att utfärda sjuksköterskeexamen.

Ansökan och ärendets hantering

Högskolan i Skövde har den 12 november 2009 ansökt till Högskoleverket om rätt att utfärda sjuksköterskeexamen. För granskning av ansökan har Högskoleverket utsett följande sakkunniga: professor Karin Dahlberg (ordförande) Linnéuniversitetet, professor Margaretha Ekebergh Högskolan i Borås, professor Dagfinn Nåden Högskolen i Oslo och professor Birgitta Sidenvall Högskolan i Jönköping. Underlag för bedömningen har varit skriftlig ansökan med bilagor, komplettering av materialet samt platsbesök vid lärosätet den 4 februari 2010. De sakkunnigas yttrande bifogas.

Enligt § 13 i högskolelagen får tillstånd om examina lämnas bara om det i ett rikstäckande perspektiv finns ett allmänt intresse av att examina får utfärdas (SFS 2009:764). Arbetsmarknadsverkets yrkeskompass beskriver det som att det finns en något ökad arbetslöshet för sjuksköterskor med en fortsatt väntad försvagning under 2010 (www.amv.se, 2010). Med nuvarande utbildningsdimensionering väntas antalet personer med sjuksköterskeexamen öka med cirka 20 procent fram till år 2030. Under samma period väntas behovet av legitimerade sjuksköterskor att öka med 40 procent, vilket på sikt betyder en god arbetsmarknad för blivande sjuksköterskor. Det kommer regionalt att finnas gott om arbeten för sjuksköterskor med yrkeserfarenhet samt inom äldreomsorgen. Ovanstående siffror är hämtade från Arbetsmarknadsverket i januari 2010.

Bedömning

Bedömningen har gjorts utifrån de krav som ställs i högskolelagen och högskoleförordningen och utifrån de kvalitetsaspekter som Högskoleverket har utarbetat. De sakkunniga bedömer att Högskolan i Skövde har förutsättningar att ge ett sjuksköterskeprogram som svarar mot de allmänna målen för grundläggande

högskoleutbildning samt de kursfordringar och mål som anges i högskoleförordningen för denna examen. Högskoleverket instämmer i denna bedömning.

Beslut

Högskoleverket beslutar att ge Högskolan i Skövde rätt att utfärda sjuksköterskeexamen.

Beslut i detta ärende har fattats av universitetskanslern Anders Flodström efter föredragning av utredaren Annika Vänje i närvaro av huvudsekreteraren Lena Adamson, kommunikationsstrategen Åsa Klevard och avdelningschefen Maria Sundkvist.

Anders Flodström

Annika Vänje

Kopia till:
Utbildningsdepartementet
De sakkunniga

Till Högskoleverket
Universitetskansler Anders Flodström

Luntmakargatan 13, Box 7851,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Annika Vänje
08-563 085 87
annika.vanje@hsv.se

2010-02-23
Reg.nr 641-4280-09

Missiv

Uppdraget

Högskolan i Skövde ansökte den 12 november 2009 om rätt att utfärda sjuksköterskeexamen.

Bedömargruppen

Högskoleverket har utsett professor Karin Dahlberg (ordförande) Linnéuniversitetet, professor Margaretha Ekebergh Högskolan i Borås, professor Dagfinn Nåden Högskolan i Oslo och professor Birgitta Sidenvall Högskolan i Jönköping till sakkunniga i Högskoleverkets prövning av ansökan från Högskolan i Skövde.

Arbetet

Bedömargruppen har tagit del av ansökan från Högskolan i Skövde. Ansökan består av en beskrivning av det nya sjuksköterskeprogrammet inkluderande förutsättningar, utformning och resultat. Till ansökan bifogas bland annat utbildningsplan, kursplaner, lärarresurser, beskrivning av handledarmodell samt presentation av didaktiska strategier.

Vid ett platsbesök den 4 februari 2010 samtalade de sakkunniga med rektor och vicerektor, de två programansvariga samt företrädare för huvudområdet, studenter i pågående sjuksköterskeprogram senare terminer, berörda lärare, samt företrädare för huvudman (verksamhetsansvariga inom landsting och kommun).

Högskolelag och högskoleförordning

Villkoren för att utfärda examina föreskrivs i högskolelagen (SFS 1992:1434,) samt högskoleförordningen (SFS 1993:100).

De allmänna målen för grundläggande utbildning beskrivs i 1 kapitlet högskolelagen. Där anges bland annat följande. Lärosätenas verksamhet ska vila på vetenskaplig eller konstnärlig grund samt på beprövad erfarenhet. Lärosätena ska

också samverka med det omgivande samhället och informera om sin verksamhet. Det ska i verksamheten finnas ett nära samarbete mellan forskning och utbildning. Verksamheten ska avpassas så att en hög kvalitet nås i utbildningen. Studenterna ska ha rätt att utöva inflytande över utbildningen och ges möjlighet att ta en aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen. I utbildning på grundnivå ska studenternas förmåga att göra självständiga och kritiska bedömningar, självständigt urskilja, formulera och lösa problem samt beredskap att möta förändringar i arbetslivet utvecklas. Inom det område som utbildningen avser ska studenterna även utveckla förmåga att söka och värdera kunskap på vetenskaplig nivå, följa kunskapsutvecklingen och utbyta kunskaper med personer utan specialkunskaper inom området. I högskolornas verksamhet ska dessutom jämställdhet alltid iakttas och främjas.

Sjuksköterskeexamen

Sjuksköterskeexamen uppnås efter det att studenten fullgjort kursfordringar om 180 högskolepoäng på grundnivå. För sjuksköterskeexamen ska studenten inom kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete om 15 hp samt visa sådan kunskap och förmåga som krävs för behörighet som sjuksköterska.

I högskoleförordningens bilaga över examensordning anges mål för sjuksköterskeexamen. Målen är indelade i rubrikerna kunskap och förståelse, färdighet och förmåga samt värderingsförmåga och förhållningssätt. Därutöver gäller de mål som varje enskild högskola bestämmer inom ramen för examensordningen.

Socialstyrelsen utfärdar, utifrån ansökan, legitimation som sjuksköterska efter avlagd sjuksköterskeexamen.

Prövningen

Denna prövning har, förutom vad som föreskrivs i lag och förordning, utgått från de kvalitetsaspekter som ingår i Högskoleverkets kvalitetssäkringssystem för perioden 2007 – 2012. Vid examensrättsprövningar är aspekterna utbildningens förutsättning, utbildningens utformning samt utbildningens resultat. Kriterier är

- lärarkompetens
- utbildningsmiljö
- infrastruktur
- styrdokument
- undervisning, kurslitteratur och examination
- säkring av examensmålen samt

- säkring av utbildningens kvalitet.

En utförligare presentation av kriterierna finns i Högskoleverkets rapport 2007:59 R (www.hsv.se).

Rekommendation

Bedömargruppen anser att Högskolan i Skövde idag har förutsättningar för att bedriva ett sjuksköterskeprogram av hög kvalitet.

För bedömargruppen,

Professor Karin Dahlberg

Bedömargruppens ordförande

Prövning av rätt för Högskolan i Skövde att utfärda sjuksköterskeexamen

Reg.nr 641-4281-09

Innehållsförteckning

Högskolan i Skövde	3
Utbildningen	3
Organisation	3
Programmets utformning.....	4
Lärarkompetens	6
Utbildningsmiljö.....	7
Infrastruktur	8
Styrdokument	9
Bedömning	11
Utbildningens förutsättningar	11
Utbildningens utformning	12
Utbildningens resultat.....	12
Sammanfattande bedömning	13

Högskolan i Skövde

Grunden till Högskolan i Skövde lades 1977 genom ett riksdagsbeslut. Några år senare, 1983, fick organisationen högskolestatus. Högskolan i Skövde var ett av de första lärosätena som utvecklade kortare ingenjörsutbildningar. De tidiga profilerna var teknik, datavetenskap och ekonomi. Ytterligare ett decennium senare, 1999, införlivades Hälsohögskolan i högskolans verksamhet och därmed bildades det vårdvetenskapliga utbildningsområdet.

Vid lärosätet läser idag cirka 4 000 heltidsstudenter på något av de närmare 50 utbildningsprogram som ges av högskolan på grundnivå, som magisterprogram eller som fristående kurser. Drygt 1 000 studenter examineras varje år, ungefär hälften av dessa har läst på ett program. Högskolans strategiska forskningsområden är IT och systembiologi.

De två nämnderna, forsknings- och utbildningsnämnden samt lärarutbildningsnämnden, ansvarar för utbildning och forskning. De största utbildningsområdena vid högskolan är teknik, naturvetenskap, samhällsvetenskap och vård.

Det finns tre institutioner vid högskolan, institutionen för teknik och samhälle, institutionen för kommunikation och information samt institutionen för vård och natur. Det är den senare institutionen som ansvarar för huvudområdet omvårdnad och sjuksköterskeprogrammet.

Utbildningen

Högskolan i Skövde planerar att anta de första studenterna till sjuksköterskeprogrammet hösten 2010. Högskolan hade examensrätt för denna utbildning fram till och med december 2008 då den blev återkallad av Högskoleverket på grund av bristande kvalitet.

Dimensionering av den nya utbildningen är vid fullt utbyggt program beräknad till 420 utbildningsplatser. Högskolan planerar att öka antalet studenter successivt från 40 nybörjarplatser höstterminen 2010 till 60 nybörjarplatser under vårterminen 2011 och 70 nybörjarplatser under höstterminen 2011. Tidigare antog lärosätet cirka 100 nybörjarplatser per tillfälle till sjuksköterskeprogrammet.

Organisation

Vid institutionen för vård och natur finns bland annat ämnena biomedicin, bioinformatik, molekylärbiologi, folkhälsovetenskap och omvårdnad. Institutionen leds av en prefekt, en proprefekt och en administrativ chef.

Sjuksköterskeprogrammet har utgjort en betydande del av institutionens utbildningsuppdrag.

Det finns en ämnesföreträdare som har ansvar för huvudområdet omvårdnad. Ämnesföreträdaren har under prefekt och i samråd med forsknings- och utbildningsnämnden ansvar för områdets innehåll, organisation och utveckling. Ämnesföreträdaren är även ansvarig för fortlöpande kvalitetssäkring och forskning inom omvårdnad. Inom enheten för omvårdnad finns även en forskningsledare med särskilt ansvar för uppbyggnad och utveckling av forskningsmiljön inom ämnet.

Till skillnad från tidigare är huvudområdet omvårdnad från och med 2009 organiserat i en och samma utbildningsenhet. Syftet är att stärka den akademiska miljön och skapa tydliga beslutsvägar. Ett led i detta arbete är att en utbildningsledare med ansvar för vårdutbildningar på grundläggande och avancerad nivå har utsetts. Därutöver har en studierektor tillsatts med uppdrag att planera lärarnas tjänstgöring. När det gäller den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU) finns en ansvarig och tre samordnare vilka bland annat har till uppgift att föra kontinuerlig dialog med verksamheterna.

Det finns vid ansökningstillfället två programansvariga (som är legitimerade sjuksköterskor) för sjuksköterskeprogrammet, en lektor i omvårdnad och en adjunkt i biomedicin. De programansvariga har särskilt ansvar för samordning och utveckling av programmets kurser. Därutöver ska det för varje termin finnas en programkoordinator tillgänglig på en operativ nivå för studenterna.

I den nya organisationen (se figur 1) kring sjuksköterskeprogrammet har även en ledningsgrupp skapats. I denna ingår institutionsledning, utbildningsledare, ämnesföreträdare, studierektor, VFU ansvarig och de två programansvariga.

Programmets utformning

Den utbildningsplan som Högskolan i Skövde presenterar i sin ansökan är fastställd av forsknings- och utbildningsnämnden den 5 november 2009 och ska gälla från och med höstterminen 2010. Utbildningen leder fram till sjuksköterskeexamen (180 högskolepoäng) och filosofie kandidatexamen med huvudområdet omvårdnad, vilket motsvarar tre års studier på heltid.

Programmet är uppbyggt av 18 kurser. Förutom omvårdnad läser studenterna biomedicin och folkhälsovetenskap. I omvårdnadskurserna integreras även kurser i vårdinformatik. Lärandet i programmet är riktat mot patientperspektivet. Utbildningen utgörs av ett tema för varje programår. Det första är människans livsvillkor och vårdande grunder där studenterna studerar människans hälsa och livsvillkor i relation till ålder, kön och kultur. I temat ingår även studier om hur hälsa och välbefinnande kan bevaras.

Patientbegreppet problematiseras och grundläggande kunskaper om vårdande och vårdrelationer introduceras. Även vetenskapsteori, teorier och begrepp i omvårdnad samt vårdetik ingår i temat.

Temat i patientens värld fokuserar på patientens upplevelser och behov med utgångspunkter i ålder, kön, kultur och typ av ohälsa. Huvudområdet fördjupas genom att utbildningen fokuserar på patientens hälsa, sjukdom och vård. Grundläggande kunskaper om undervisning och handledning introduceras och sjuksköterskans funktion som professionell vårdare utvecklas. Det senare genom att omvårdnad och biomedicin integreras.

Det sista studieårets tema vårdande och profession är till stor del inriktat på att fördjupa studenternas förmåga till reflekterande, kritiskt och vetenskapligt förhållningssätt. I detta ingår även att utveckla det professionella förhållningssättet till patienter och deras närstående. Även tvärprofessionellt samarbete och fördjupade kunskaper i evidensbaserad omvårdnad ingår i temat.

Inom ramen för programmet ingår sammanlagt 45 högskolepoäng verksamhetsförlagd utbildning (VFU) och 15 högskolepoäng i kliniskt träningscentrum (KTC). Dessutom ska studenten genomföra ett självständigt arbete inom huvudområdet om 15 högskolepoäng för att nå kandidatexamen.

I högskoleförordningens (SFS 1993:100) bilaga 2 anges de nationella målen för denna examen.

De kurser som ingår i programmet är:

År 1 Tema *Människan livsvillkor och vårdande grunder*

Omvårdnad – ämne och profession A 7,5hp

Anatomi och fysiologi 1 A 7,5 hp

Vårdandets etik A 7,5

Anatomi och fysiologi 2 A 7,5

Kommunikation och omvårdnad A 7,5

Mikrobiologi och hygien A 7,5

Hälsa och ohälsa utifrån ett folkhälsovetenskapligt perspektiv A 15 hp

År 2 Tema: *I patientens värld*

Omvårdnad vid ohälsa och sjukdom I B 15 hp

Patofysiologi och farmakologi I B 15 hp

Omvårdnad vid ohälsa och sjukdom II B 7,5 hp

Patofysiologi och farmakologi II B 7,5 hp

Delaktighet och lärande B 15 hp

År 3 Tema: *Vårdande och profession*

Hälsa och vårdande C 10 hp
Vetenskaplig teori och metod C 7,5 hp
Ledarskap och organisation i vården C 7,5 hp
Klinisk biomedicin B 7,5 hp
Examensarbete i omvårdnad C 15 hp
Vårdande och profession C 12,5 hp

Lärarkompetens

För att förbättra samordningen inom sjuksköterskeprogrammet har lärarna delats in i lärarlag. Lärarlagen är indelade årsvis och därmed även temavis. Lärarlagen arbetar med implementering av de pedagogiska frågorna samt med att stärka huvudområdet omvårdnads innehåll och kvalitet. Huvudansvarig för varje lärarlag är en lektor som även är examinator för det aktuella programårets kurser. Lärarlagens huvudansvariga ska tillsammans med ämnesföreträdaren säkra progressionen i huvudområdet.

I ansökan anger lärosätet att alla universitetsadjunkter som undervisar i programmet ska ha lägst magisterexamen. Inom huvudområdet är målsättningen att undervisningen ska bedrivas av en jämn fördelning av lektorer och adjunkter. I praktiken innebär det att lärosätet idag har en lärarkapacitet i omvårdnad om 14 lektorer (varav 13 är legitimerade sjuksköterskor), 13 adjunkter (samtliga legitimerade sjuksköterskor) och 7 forskarstuderande som är legitimerade sjuksköterskor.

Inom omvårdnad har samtliga lektorer och fyra av 13 adjunkter högskolepedagogisk utbildning.

Institutionen har även avtal med åtta kliniska adjunkter som har sin huvudsakliga anställning inom vårdverksamheten men har en 20-procentig adjungering till lärosätet.

Avtal avseende samverkan kring den verksamhetsförlagda delen av utbildningen är tecknade dels med Skaraborgs kommuner, dels med Västra Götalandsregionen. Avtalen inbegriper en handledarmodell för kompetensutveckling, planering och genomförande av VFU. Modellen utgår ifrån att huvudhandledare och bashandledare samt representanter för lärosätet samverkar så att lärandemålen för sjuksköterskeprogrammets kurser ska kunna uppnås. När det gäller kompetensutveckling finns det idag cirka 800 legitimerade sjuksköterskor i Skaraborg som har handledarutbildning.

Den kommunala vårdverksamheten tecknade avtal med högskolan om den ovan nämnda handledarmodellen under 2008. Under 2009 genomförde kommunerna en översyn av detta avtal.

Huvudhandledarna inom Skaraborgs primärvård har magisterexamen i omvårdnad eller specialistexamen och av huvudhandledarna vid Skaraborgssjukhus har en majoritet magisterexamen.

Under 2010 och 2011 ska en riktad satsning för lektorer i omvårdnad genomföras. Syftet är att ge möjlighet till docentmeritering genom utökad forskningstid upp till 40 procent av heltid. I satsningen ingår även en möjlighet till meritering som professor.

Under 2009 påbörjades rekrytering av en professor och sex lektorer. Samtliga tjänster är utlysta i området omvårdnad. Tre av lektoraten har en klinisk inriktning för att bidra till utveckling och kvalitetssäkring av VFU. Det är en nationell efterfrågan på seniora lärare i omvårdnad. Av den orsaken har högskolan påbörjat ovanstående satsning så att befintliga lärare kan meritera sig forskningsmässigt.

Utbildningsmiljö

Dimensioneringen av utbildningen är vid full utbyggnad av programmet beräknad till 420 studieplatser. Detta baseras, som nämns ovan, på ett årligt intag av 140 nybörjare fördelat på två antagningstillfällen. Vid Högskolan i Skövde finns därefter möjlighet att läsa vidare inom huvudområdet omvårdnad på avancerad nivå till magisterexamen eller till legitimerad barnmorska genom barnmorskeprogrammet. Vid högskolan finns inte möjlighet att studera till specialistsjuksköterskeexamen då examensrätten återkallades i december 2008.

För att öka studenternas möjlighet till att utveckla ett kritiskt förhållningssätt ska de blivande sjuksköterskestudenterna ingå i så kallade reflektionsgrupper under terminerna tre, fyra och fem. Detta är en didaktisk strategi där syftet är att främja studenternas lärande och integrering av teori och praxis. Därutöver ingår reflektion med dagsbokskrivande igenom hela utbildningen fram till examen. Reflektioner ska göras kring lärandemål, huvudområde och den blivande professionen.

Vid institutionens kliniska träningscentrum genomförs föreläsningar, seminarier, och tillämpningsövningar. Som stöd för lärarnas bedömning vid examinationer används bedömningsformulär från OSCE (Objective Structured Clinical Examination). Dessa kliniska examinationer är tänkta att förbereda för VFU och den nationella kliniska slutexamination som ska genomföras i slutet av utbildningen.

Förutom KTC finns ett biomedicinskt laboratorium med anatomiska modeller och IT. Laboratoriet är utformat så att det ska skapa möten mellan lärare och studenter.

I samband med att kursplanerna har omarbetats har en del av arbetet varit att förtydliga huvudområdet omvårdnads vetenskapliga grund. Forskningsområdena människa, hälsa och välbefinnande, vårdande samt livssammanhang och miljö ska på ett tydligt sätt ingå i programmets omvårdnadskurser. För att stärka progressionen vävs vetenskaplig metod in

för att utveckla studenternas förmåga att reflektera över kunskaper av betydelse för professionen.

Högskolans fördelning av medel utgår ifrån publiceringsincitament, prestationsrelaterade insatser inom vetenskaplig produktion samt strategiska satsningar. Omvårdnadsforskningen vid institutionen är framförallt inriktad på livssammanhang samt vårdandets substans och metoder. Forskningen utgår ifrån olika vetenskapliga metoder och genomförs såväl av separata forskare som i forskargrupper. De som är forskarstuderande vid lärosätet har alltid en handledare vid institutionen. Det finns också en studierektor med ansvar för samordning av de forskarstuderande.

När det gäller tvärvetenskaplig samverkan utreder högskolan under 2010 *förutsättningarna* för att inrätta ett forskningscentrum inom temat välbefinnande. Ett tvärvetenskapligt projekt som är tänkt att bestå av omvårdnad, neurovetenskap, företagsekonomi, socialpsykologi och folkhälsovetenskap.

Ett samverkansavtal avseende medicinsk vetenskap finns tecknat mellan Örebro universitet, Högskolan i Halmstad och Högskolan i Skövde. Detta gäller forskning och forskarutbildning inom ramen för verksamheten finns en doktorand som deltar i forskarutbildning vid Örebro universitet.

Dessutom finns ett samverkansavtal avseende master- och forskarutbildning mellan Högskolan i Halmstad, Högskolan i Jönköping och Högskolan i Skövde. Inom ramen för avtalet har lärosätet en forskarstuderande som delar i forskarutbildning vid Högskolan i Jönköping.

När det gäller internationell samverkan har studenterna möjlighet att, genom lärosätets bilaterala avtal, åka till Mexico och Australien samt genom MFS göra mindre fältstudier i utvecklingsländer. Därutöver finns student- och lärarutbyten. Det finns även avtal med University of Rhode Island (USA) med syftet att ge forskarstuderande utbyte med en internationell miljö.

För dem som läser till sjuksköterska finns föreningen Studentkåren i Skövde vars verksamhet omfattar samtliga studenter vid Högskolan i Skövde.

Infrastruktur

Sjuksköterskeprogrammet har sina lokaler vid högskolans campus i centrala Skövde. I institutionens lokaler bedrivs både undervisning och forskning.

Studenternas möjligheter att använda datorer utanför undervisningstid beskrivs som goda.

Högskolans bibliotek beskrivs som en mötesplats över ämnesgränserna. Biblioteket ska utgöra en pedagogisk resurs när det gäller att utveckla studenternas förmåga att värdera information. Lärare och studenter har tillgång till referens- och fulltextdatabaser.

Styrdokument

Förutom ny utbildningsplan har nya kursplaner utvecklats som vid ansökningstillfället, hösten 2009, är inrättade och fastställda av forsknings- och utbildningsnämnden respektive institutionsnämnden. Kursplanerna är strukturerade efter kursens benämning, omfattning och nivå, mål, innehåll, undervisningsformer, examination, förkunskapskrav, utbildningsområde och ämnestillhörighet, beslut om inrättande av kursen och fastställande av kursplan, begränsningar i examen, övrigt samt kurslitteratur och övriga läromedel (se bilaga 2). Samtliga kurser är på grundnivå och progressionen i huvudområdet utgår ifrån klassificeringen A, B och C. I utvecklingsarbetet med de nya kursplanerna har samtliga lärare som är involverade i sjuksköterskeprogrammet deltagit.

Högskolan i Skövde har en kvalitetspolicy som fastställdes i april 2009. Kvalitetsarbetet utgår ifrån såväl de nationella målen i högskolelag och högskoleförordning som de lokala mål som är utformade av högskolan. Högskolans framtida vision är formulerad i dokumentet Vision 2012.

Högskolans kvalitetssystem består av en cykel med verksamhetsplaner, utvärdering av utbildning på grundnivå och avancerad nivå, utvärdering av utbildning på forskarnivå samt utvärdering av högskolans forskningscentrum. I systemet ingår även uppföljning av kvalitetsindikatorer. Det är forsknings- och utbildningsnämnden som ansvarar för och genomför utvärdering av utbildning.

Bedömning

Baserat på dels den skriftliga ansökan om tillstånd att utfärda sjuksköterskeexamen med bilagor som Högskolan i Skövde har lämnat till Högskoleverket i november 2009, dels ett platsbesök vid Högskolan i Skövde den 4 februari 2010 lämnas följande bedömning och slutsatser av oss i bedömargruppen.

Utbildningens förutsättningar

Reformarbetet tycks ha medfört att en väl fungerande organisation har utvecklats som kommer sjuksköterskeprogrammets genomförande till godo, avseende såväl de campus- som de verksamhetsförlagda delarna av utbildningen.

En svaghet är den relativt låga kompetensnivån i lärargruppen. Framför allt saknas seniora forskare, som ytterligare skulle kunna stabilisera och fördjupa de vetenskapliga aspekterna av utbildningen.

Trots den relativa kompetensbristen tycks emellertid en tillräckligt hög kvalitet kunna upprätthållas i och med att befintliga disputerade lärare i hög grad deltar i sjuksköterskeutbildningen. Två förutsättningar är av stort värde: Den ena är att flera disputerade lärare har en relativt stor andel av sin tjänstgöringstid i sjuksköterskeutbildningen, varmed fragmentering undviks och kontinuiteten gynnas. Den andra är att lärarna dessutom arbetar i lärarlag, som leds av disputerade lärare, och är organiserade utifrån övergripande teman bidrar till att säkra den "röda tråden" i utbildningen. Dessa lärarlag möjliggör även en integrering av stödämnena i utbildningens totala innehåll, vilket bör ses som en bra pedagogisk strategi.

Det är positivt att lärosätet vidtagit åtgärder både för att externrekrytera disputerade lärare, inklusive professorer, och för det stöd som redan börjat ges till de lektorer i omvårdnad som vill meritera sig till docent och professor.

Dessutom genomförs en strategisk kompetensutvecklingsåtgärdsplan för samtliga lärare i vårdvetenskap och didaktik. De inhämtar därmed en fördjupad handledarkompetens och blir certifierade handledare enligt Svensk sjuksköterskeförenings stadgar för handledare i omvårdnad.

Kompetensnivån inom verksamhetsförlagd utbildning är särskilt låg, vilket emellertid är ett generellt nationellt problem. Därför är det bra att det finns strategier för att öka kompetensnivån och det är positivt att institutionen organiserar handledarutbildning för lärare i verksamhetsförlagd utbildning. Det är viktigt att ambitionsnivån hela tiden höjs så att det inom en rimlig framtid råder samma kompetensnivå i alla utbildningens delar.

Utbildningens utformning

Utbildningen är i nuvarande form stark både avseende innehåll och pedagogik.

Det framkommer i ansökan samt vid platsbesöket en stor medvetenhet om huvudområdet omvårdnad och dess plats och funktion i utbildningen. En svaghet är att det ibland är svårt att förstå när det är det självständiga ”ämnet” omvårdnad som avses och när det handlar om den professionsspecifika omvårdnaden. I övrigt är huvudområdet mycket tydligt beskrivet.

Det är en styrka att hälsoaspekterna har fått stort utrymme i utbildningen. Dels ges grundläggande undervisning där hälsa och välbefinnande belyses på ett genomgripande sätt. Dels följer insikterna om hälsa och välbefinnande med som en ”röd tråd” även i de kurser där förekomsten av sjukdom betonas. Dock bör innebörderna av hälsa och välbefinnande tydliggöras i den sistnämnda kontexten.

Pedagogiken är mycket väl utvecklad i det nya programmet. Den didaktiska strategin har potential att på ett optimalt sätt stödja studenternas lärande med betoning på integrering av teori och vårdpraxis. Det innebär bland annat att utgångspunkt tas i patientens berättelse vilket ger möjlighet till helhetsperspektiv i lärandeprocessen. Lärarna förbereds för uppdraget genom en obligatorisk utbildning i huvudområdet omvårdnad och dess didaktik. I den didaktiska strategin ingår även lärarledda reflektionsgrupper för studenterna. Dessa startar under termin tre och pågår genom resten av utbildningen. Det didaktiska programmet är ambitiöst. Kan lärosätet genomföra strategin blir de ett nationellt föredöme.

Idén om att integrera de verksamhetsförlagda delarna av utbildningen i en övervägande andel av kurserna är en mycket bra väg att gå för att underlätta ovan nämnda sammanflätning av teori med vårdpraxis.

Utbildningens resultat

Utbildningens kvalitet och resultat kommer enligt de presenterade planerna att följas upp regelbundet. Kursutvärderingarna sammanställs i en rapport som återkopplas till studenter, lärare och institutionsledning, vilket är en välgrundad utvärderingsform.

En stor del av kurserna i huvudområdet examineras genom hemtentamen, medan medicinsk vetenskap och folkhälsovetenskap examineras med individuell salstentamen. Här finns skäl till att se över vilka signaler de olika examinationsformerna ger studenterna.

Användning av Kliniskt träningscentrum skapar förutsättningar för bra förberedelser inför VFU samt för kliniska examinationer och speglar utbildningens didaktiska perspektiv.

Sammanfattande bedömning

Bedömningen är att förutsättningarna för utbildningen och beskrivningarna av dess genomförande samt värdering av förväntat resultat är mycket tillfredsställande. Ett sjuksköterskeprogram av hög kvalitet kan därför ges vid Högskolan i Skövde. Lärosätet bör uppmanas att fortsätta den iscensatta utvecklingen när det gäller att förse programmet med disputerade samt docent- och professorskompetenta lärare.